KONTAKT

Pismo Zjednoczenia Polskiego w Helsinkach

WRZESIEŃ – PAŹDZIERNIK– LISTOPAD 2016 NR 3-2016

NASZE SPOTKANIA

16.10.2016. Gościem Konsul R.P. Pan Piotr Chmiel – „ Polacy w Finlandii podczas II wojny światowej" – upamiętnienia w Ruukki i Taivalkoski w 2015 roku.

31.10.2016. Koncert z okazji święta Niepodległości Polski w Temppeliaukion kirkko, **godz. 19:00.** Wystąpią znakomite pianistki: Alicia Ibanez-Resjan i Ayane Matsuura. Uczcijmy Święto Niepodległości słuchając wspaniałej muzyki Chopina. Serdecznie zapraszamy! Zabierzcie ze sobą swoich fińskich znajomych.

6.11.2016. Święto Zmarłych. Spotykamy się w niedzielę o godz. 12:00 przy grobach polskich Żołnierzy w parku Taivallahti kolo hali tenisowej przy ulicy Hietakannaksentie.

20.11.2016. Tematem spotkania "Święto Niepodległości". Gość główny - Ambasador RP w Finlandii, Pan Przemysław Grudziński.

18.12.2016. „ MIKOŁAJKI „ Zapraszamy wszystkie dzieci z rodzicami na spotkanie z Mikołajem, opłatek i wspólne śpiewanie kolęd.

Przypominamy, że spotkania towarzyskie ZP odbywają się w sali parafialnej Katedry św. Henryka przy ulicy Puistokatu 1 w Helsinkach.

W numerze:

Str.1 Spotkania towarzyskie, Wycieczka do Wilna,
Str.2 cd. wycieczki, piknik w Luukki,
Str.3 11 Listopada,
Str.4 Polonia w Turku, lyhyesti suomeksi, uudet jäseneet.

WYCIECZKA DO WILNA

w dniach 3.– 5.09.2016.

Celem naszej wycieczki było zapoznanie się z działalnością polonijnej organizacji **'Związek Polaków na Litwie'**, a także poznanie niektórych pomników polskości w Wilnie i w rejonie stolicy Litwy. W zorganizowanej do Wilna wycieczce uczestniczyło 8 osób.

Na lotnisku przywitał nas pan prezes ZPL Michał Mackiewicz. Byliśmy bardzo wzruszeni ciepłym i przyjacielskim podejściem do nas, nie tylko Prezesa Mackiewicza, ale także personelu hotelu PAN TADEUSZ oraz innych Polaków, spotkanych w czasie naszego pobytu na Litwie.

Wycieczka odbyła się w dobrym momencie gdyż właśnie w dniach naszego pobytu odbywały się także Dni Wilna. Główne ulice Wilna były odświętnie udekorowane, była niesamowicie duża ilość scen koncertowych, stoisk i straganów z wyrobami rzemieślników litewskich, stanowiska z wyrobami spożywczymi, masa miejsc gdzie można było zjeść pyszne litewskie, rosyjskie i polskie pokarmy. Coś wspaniałego.

Na zdjęciu pierwszy z prawej Michał Mackiewicz, Prezes Związku Polaków na Litwie i poseł na sejm litewski.

Fot. Tuula Mackiewicz

W niedzielę 4.09 zostaliśmy przyjęci przez Prezesa Mackiewicza w jego biurze w hotelu 'Pan Tadeusz'. Zapoznał on nas pokrótce z działalnością Związku Polaków na Litwie.

Organizacja liczy ponad 13.000 członków i koncentruje się głównie na pielęgnacji polskich tradycji religijnych, kultury, szkolnictwa, działalności sportowej itp. Głównym obecnie realizowanym projektem jest postawienie pomnika Jozefa Piłsudskiego w posiadłości wykupionej przez ZPL.

Związek Polaków na Litwie wydaje tygodnik **NASZA GAZETA**, a także **TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY**, oba oczywiście w języku polskim.

Jesienią odbędą się wybory do parlamentu litewskiego, w których to wyborach Akcja Wyborcza Polaków na Litwie i Związek Chrześcijańskich Rodzin starają się uzyskać jak największą ilość posłów, by mieć możliwość większego wpływu na decyzje rządu litewskiego dot. żyjących na Litwie Polaków.
Prezes M. Mackiewicz jest aktualnie posłem w parlamencie Litewskim.

Po części oficjalnej zostaliśmy poczęstowani wspaniałym podwieczorkiem w restauracji hotelowej. W ostatnim dniu pobytu spędziliśmy czas w gościnnym hotelu Pan Tadeusz.

Wycieczka spełniła swoje zadanie. Poznaliśmy trochę dokładniej historię narodów Litwy i Polski, będących prawie 600 lat w Unii politycznej Polska - Litwa. Poznaliśmy też trochę historię najnowszą. Ślady związków polityczno -kulturalno -gospodarczych widoczne są w Wilnie i na Litwie wszędzie. Polacy żyją w dalszym ciągu w tym kraju, przyczyniają się do jego dalszego rozwoju już nie w Unii Polsko-Litewskiej, ale u ramach Unii Europejskiej. Więcej informacji n.t. Polonii Litewskiej można uzyskać z aktualizowanych na bieżąco stron internetowych Związku Polaków na Litwie. Polecamy.

Pan Prezes i poseł Michał Mackiewicz został zaproszony na spotkanie z nami w czasie obchodów 100-letniej rocznicy ZP w Helsinkach. Zaproszenie zostało przyjęte z zadowoleniem.

Jerzy Gogulski

PIKNIK W LUUKKI

Fot. Piotr Chmiel

W niedzielę 11 września, przy wyjątkowo pięknej jak na tę porę roku pogodzie, odbył się tradycyjny piknik Zjednoczenia Polskiego w Helsinkach. Jak co roku, uczestnicy pikniku spotkali się przed malowniczym czerwonym domkiem – Takkatupa – w Luukki (Espoo). Na spotkanie przybyli także przedstawiciele Zjednoczenia spoza aglomeracji helsińskiej – panowie Z. Mackiewicz (Turku) i J. Surwiłło (Forssa), jak i przedstawiciele Ambasady RP: płk G. Jeleński z rodziną oraz konsul P. Chmiel.

Spotkanie rozpoczęło się od swobodnych rozmów na świeżym powietrzu, po którym uczestnicy udali się do środka domku, by skosztować polskich specjałów – smażonych kiełbasek, sałatki jarzynowej i ciast. Następnie posileni piknikowicze spróbowali swoich sił w grze w fińskie kręgle – mölkky.

Nie każdy odnosił w niej spektakularne sukcesy, ale rywalizacja na świeżym powietrzu sprawiła wszystkim wiele przyjemności. *Piotr Chmiel*

Do zobaczenia za rok! Fot. Olli A.

11 LISTOPADA

Narodowe Święto Niepodległości – polskie Święto państwowe obchodzone 11 listopada dla upamiętnienia odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918, po 123 latach zaborów (1795–1918); święto zostało ustanowione ustawą z 23 kwietnia 1937, zniesione ustawą Krajowej Rady Narodowej 22 lipca 1945, przywrócono je ustawą w okresie transformacji systemowej w 1989; jest dniem wolnym od pracy.

Odzyskiwanie przez Polskę niepodległości było procesem stopniowym. Wybór 11 listopada uzasadnić można zbiegiem wydarzeń w Polsce z zakończeniem I wojny światowej dzięki zawarciu rozejmu w Compiègne 11 listopada 1918, pieczętującego ostateczną klęskę Niemiec. Dzień wcześniej przybył do Warszawy Józef Piłsudski. W tych dwóch dniach, 10 i 11 listopada 1918, naród polski uświadomił sobie w pełni odzyskanie niepodległości, a nastrój głębokiego wzruszenia i entuzjazmu ogarnął kraj. Jędrzej Moraczewski opisał to słowami: „Niepodobna oddać tego upojenia, tego szału radości, jaki ludność polską w tym momencie ogarnął. Po 120 latach prysły kordony. Nie ma „ich". Wolność! Niepodległość! Zjednoczenie! Własne państwo! Na zawsze! Chaos? To nic. Będzie dobrze. Wszystko będzie, bo jesteśmy wolni od pijawek, złodziei, rabusiów, od czapki z bączkiem, będziemy sami sobą rządzili. (...) Cztery pokolenia nadaremno na tę chwilę czekały, piąte doczekało. (...)"

W latach 1919–1936 rocznice odzyskania niepodległości świętowano w Warszawie jako uroczystości o charakterze wojskowym. Organizowano je zazwyczaj w pierwszą niedzielę po 11 listopada. W 1919 roku nie było sprzyjającej sytuacji by uczcić rocznicę odzyskania niepodległości, ponieważ trwały jeszcze wojny o granice Rzeczypospolitej. Pierwszy raz w pełni uroczyście upamiętniono odzyskanie niepodległości 14 listopada 1920. Tego dnia uhonorowano Józefa Piłsudskiego jako zwycięskiego Wodza Naczelnego w wojnie polsko-bolszewickiej wręczając mu buławę marszałkowską.

Po przewrocie majowym w 1926 obchody kolejnych rocznic były uroczystościami ściśle wojskowymi. W tym samym roku 8 listopada Józef Piłsudski jako prezes ministrów wydał okólnik ustanawiający ten dzień wolnym od pracy dla urzędników państwowych. Odtąd w tym dniu na placu Saskim w Warszawie Piłsudski dokonywał przeglądu pododdziałów, a następnie odbierał defiladę (po raz ostatni w 1934 roku). W 1928 roku plac Saski w stolicy nazwano placem marszałka Józefa Piłsudskiego, a cztery lata później Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustanowił ten dzień wolnym od nauki[18]. Rozporządzeniem Prezydenta RP z dn. 29 października 1930 ustanowiono odznaczenie państwowe Krzyż i Medal Niepodległości dla osób czynnie zasłużonych dla niepodległości Polski. 11 listopada 1932 odsłonięto Pomnik Lotnika w Warszawie. Rangę święta państwowego nadano Świętu Niepodległości dopiero ustawą z dn. 23 kwietnia 1937. Miało ono łączyć odzyskanie suwerenności państwowej z zakończeniem I wojny światowej oraz upamiętniać Józefa Piłsudskiego. Do czasu wybuchu II wojny światowej obchody państwowe odbyły się dwa razy: w 1937 i 1938; w 1937 uświetniono je odsłonięciem pomnika gen. Józefa Sowińskiego.

Podczas okupacji niemieckiej w latach 1939–1945 jawne świętowanie polskich świąt państwowych było niemożliwe. Organizatorzy przygotowywanych konspiracyjnie obchodów rocznicy 11 listopada, głównie w ramach małego sabotażu, byli narażeni na dotkliwe represje. Jednak mimo to pamięć o Święcie Niepodległości starano się podtrzymywać. W dniach poprzedzających 11 listopada na murach, ogrodzeniach, płytach chodnikowych pojawiały się afisze, ulotki i napisy „Polska żyje", „Polska zwycięży", „Polska walczy", „Jeszcze Polska nie zginęła", „11.XI.1918" itp., a od 1942 roku także znak Polski Walczącej. Częstokroć pomniki przystrajano biało-czerwonymi kwiatami i proporczykami, a w miejscach o trwałej symbolice narodowej mocowano flagę narodową. Również w prasie konspiracyjnej, głównie w „Biuletynie Informacyjnym" podziemnej Armii Krajowej, zamieszczano artykuły przypominające o Święcie Niepodległości.

W 1945 ustanowiono Narodowe Święto Odrodzenia Polski, obchodzone 22 lipca, w rocznicę ogłoszenia Manifestu PKWN, i jednocześnie zniesiono Święto Niepodległości. W okresie PRL obchody rocznicy odzyskania niepodległości w dniu 11 listopada organizowane były nielegalnie przez środowiska niepodległościowe w tym piłsudczykowskie. Organizatorzy i uczestnicy tych uroczystości często byli represjonowani przez ówczesne władze państwowe. Wyjątek stanowiły lata 1980–1981, kiedy za sprawą działalności związku zawodowego „Solidarność" przywrócono Świętu Niepodległości należne miejsce w świadomości społecznej. W latach 80. władze organizowały obchody Święta Niepodległości. Delegacje władz centralnych składały pod Grobem Nieznanego Żołnierza wieńce. W podobny sposób czczono święto w innych miejscach pamięci w całej Polsce.

Święto Niepodległości obchodzone w dniu 11 listopada zostało przywrócone przez Sejm PRL ustawą z 15 lutego 1989 pod nazwą „Narodowe Święto Niepodległości". 11 listopada 1997 Sejm podjął uchwałę głoszącą m.in.: ta uroczysta rocznica skłania także do refleksji nad półwieczem, w którym wolnościowe i demokratyczne aspiracje Polaków były dławione przez hitlerowskich i sowieckich okupantów, a następnie - obcą naszej tradycji - podporządkowaną Związkowi Radzieckiemu komunistyczną władzę.

Dzień ten jest dniem wolnym od pracy. Główne obchody, z udziałem najwyższych władz państwowych, odbywają się w Warszawie na placu marsz. Józefa Piłsudskiego, przed Grobem Nieznanego Żołnierza. Inne formy obchodów to: Bieg Niepodległości organizowany od 1989 w Warszawie, Koncert Niepodległości organizowany od 2009 roku w Muzeum Powstania Warszawskiego, wykłady i inscenizacje historyczne, koncerty patriotyczne czy parady ulicami miast, np. Marsz Niepodległości w Warszawie, Radosna Parada Niepodległości we Wrocławiu, Parada Niepodległości w Gdańsku.

Wyszukała dla was w Internecie — Alicja

POLONIA W TURKU

✸ W dniu **5 czerwca** po polskiej mszy polonia spotkała się w salce parafialnej. Wszystkich zebranych przywitała pani skarbnik ZP w Turku a szczególnie gości z Helsinek, pana atache wojskowego płk. Grzegorza Jeleńskiego z rodziną. Następnie opowiedziano o ZP i o możliwości zostania jego członkiem.

Pani Dorota Bracha zabrała głos w sprawie jubilatu księdza proboszcza.

✸ W dniu **18 czerwca** nieliczna część polonii świętowała trzydziestolecie święceń kapłańskich księdza Piotra Gębary. Jubilatowi życzymy wielu łask bożych i wytrwałości w posłudze kapłańskiej na kolejne lata.

✸ Dnia 4 września po mszy w języku polskim, spotkała się społeczność polonijna po przerwie wakacyjnej. Wszystkich zebranych przywitała sekretarz ZP. W tym dniu urodziny obchodził długoletni członek ZP w Turku pan Maksymilian Bracha. Złożono mu życzenia i wspólnie odśpiewano "Sto lat".

✸ Kolejne spotkanie odbędzie się 2 października.

Elwina Żołędziewska

Serdeczne gratulacje dla pana Zdzisława Mackiewicza, naszego prezesa honorowego ZP w Turku, za otrzymanie medalu Pro Patria, który jest przyznawany przez Szefa Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych za szczególne zasługi w kultywowaniu pamięci o walce o niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej, składa zarząd ZP w Turku i okoliczna Polonia.

SYYSKAUDEN TAPAHTUMAT

✸ **16.10.2016** kokouksen vieraana Konsuli Piotr Chmiel, teemana: Puolalaiset II Maailman sodan aikana Ruukissa ja Taivalkoskella.

✸ **31.10.2016.** Maanantaina klo.19:00, Temppeliaukion kirkossa, Konsertti Puolan itsenäisyyspäivän kunniaksi.

Solistina pianistit ALICIA IBANEZ-RESJAN ja AYANE MATSUURA, ohjelmassa Chopinin musiikkia. Kutsukaa mukaan suomalaiset ystävät ja tuttavat. TERVETULOA!

✸ **06.11.2016**. PYHÄINPÄIVÄ, sunnuntaina klo. 12:00 perinteen mukaisesti käymme viemässä seppeleet haudoille. Tapamme Taivallahden tenniskentän puistossa.

✸ **20.11.2016**. PUOLAN ITSENÄISYYSPÄIVÄ, päävieraana Puolan Suurlähettiläs Przemysław Grudziński.

✸ **18.12.2016**. LASTENJOULUJUHLA, kutsumme lapset perheineen. Mukana Joulupukki lahjoinen, opłatek ja puolalaisten joululaulujen yhteislaulu. Voit tietysti tuoda omat jouluherkut yhteispöytään.

Kaikki kokoukset pidetään Pyhän Henrikiin Katedraalin seurakuntasalissa klo:17:00.

Nowi członkowie - Uudet jäsenet:

11.09.2016
Hilkka i Henryk Ziemek / wznowili członkostwo /uudistivat jäsenyyden.

Witamy w naszym gronie —Tervetuloa joukkoomme!

Zarząd

ZJEDNOCZENIE POLSKIE w HELSINKACH
PL 279, 00121 HELSINKI
NORDEA: FI13 1247 5000 0012 63
E-mail: zpolskie@polonia-finlandia.fi
http://polonia-finlandia.fi/

ZARZĄD:
prezes Michał Zieliński
wiceprezes Katarzyna Lehtonen
sekretarz Jerzy Gogulski
skarbnik Ewa Rajatammi
członek Brygida Antikainen